

Bijlage 3: verantwoording Covid 2020

Aanpak corona lokaal en verantwoording

De verslagperiode kenmerkt zich uiteraard door de COVID-19-crisis. In deze jaarstukken willen wij verantwoorden hoe wij lokaal met de effecten zijn omgegaan. Wij hebben gezocht naar een aanpak die past bij de strategische visie die wij ook bij onze reguliere zaken hanteren. Belangrijk is dat mensen in hun kracht worden gezet, juist als het aantal beperkingen toeneemt. Wij hebben veel geïnvesteerd met het opstellen van een netwerkstrategie per doelgroep. Of het nu gaat om kwetsbare doelgroepen, ondernemers, verenigingen of om het onderwijs en kerken. We hebben in de netwerkstrategie gezocht naar nabijheid. Door contact met bestuur en organisatie over ervaringen en knelpunten. Delen helpt en daarin ook het zoeken naar mogelijkheden. Wij zijn steeds uitgegaan van perspectief geven aan mensen. Wij hebben binnen de kaders van het Rijk en COVID-wetgeving gezocht naar ruimte voor alle doelgroepen binnen de netwerkstrategie. Wij zijn trots dat juist die netwerkstrategie binnen en buiten de Veiligheidsregio ook is gebruikt als voorbeeld om de lokale aanpak vorm te geven. Uiteraard hebben wij dat steeds gedaan vanuit de regierol van de gemeente in samenwerking met partners in de uitvoering, zoals kernteam, Driemaster, Go! voor Jeugd, zorgpartners, onderwijs, ondernemers en verenigingen.

Wij zijn samen met de gemeente Alphen aan den Rijn met wie wij een dienstverleningsovereenkomst hebben voor de taken werk en inkomen, gekomen tot uitvoering van de ondernemersregelingen, zoals TOZO en andere maatwerkregelingen die het Rijk heeft gemaakt. Ten aanzien van verenigingen en organisaties hebben wij er niet voor gekozen om aan de voorkant allerlei steunfondsen op te richten zoals andere gemeenten soms deden. Recent hebben wij binnen de rijks gelden een mogelijkheid opengesteld voor met name maatschappelijke en culturele organisaties om ook hun knelpunten kenbaar te maken, zodat we tot oplossingen kunnen komen, zoals bijvoorbeeld doorlopende lasten als huur en belastingen. We zullen met iedereen in gesprek zijn die ons knelpunten voorlegt en wij werken aan passende oplossingen. Wij hebben er alle vertrouwen in dat wij daarin samen tot een perspectief komen voor een vitaal verenigingsleven ook na de coronacrisis.

Tegelijk zien wij dat de COVID-19-periode ook nieuwe ontwikkelingen heeft gebracht die kansen geven. Als voorbeeld noemen wij het festival, dat de evenementen echt binnen bracht in de huiskamers. Toch ontmoeten en ontwikkelen. Het heeft ons ook nieuwe kansen gegeven voor digitale participatie, bijvoorbeeld rond de roadshows voor de Regionale Energie Strategie. We kunnen deze nieuwe vormen van participeren ook uitbouwen naar de toekomst.

Financiële verantwoording Covid

Steunpakketten – algemene middelen

Vanuit het Rijk hebben wij in vier steunpakketten middelen ontvangen ter dekking van gemiste inkomsten en hogere lasten in 2020.

Totaal van deze ontvangen steunpakketten bedroeg in 2020: € 569.648.

De totale bestedingen bedroegen € 392.266 en zijn hieronder gespecificeerd:

Verantwoording steunpakketten	lasten	baten
Steunpakket juni 2020		€ 128.637
Steunpakket september 2020		284.945
Vervallen opschalingskorting 2020 ter compensatie corona		82.889
Steunpakket december 2020		52.334
Steunpakket maart 2021 (tbv 2020)		20.843
Extra kosten jeugdzorg doordat transitie niet kon worden gerealiseerd door beperkende maatregelen	€ 200.000	
Extra inzet kernteam en extra onderzoekskosten ivm Covid	€ 24.652	
Materiële aanpassingen in werkplekken voor veilig werken (kamerindeling, wanden, ventilatie etc)	€ 69.564	
Personelen lasten (extra inhuur en inzet BOA's en langere inhuur ivm werkoverdracht)	47.394	
Organisatorische kosten	34.903	
ICT kosten (extra inzet en aanschaf ivm facilitairen thuiswerken en vergaderen)	15.753	
Totaal	392.266	569.648
Restant Steunpakketten, voorstel te storten in nieuw te vormen "Bestemmingsreserve Covid"	€ 177.382	

Ruim de helft van de gemaakte kosten hebben betrekking op extra kosten in de jeugdzorg. GO! voor jeugd had in haar begroting voor 2020 een besparing van € 2,1 miljoen opgenomen die zij verwachtte te realiseren door een transformatie. Om de transformatie te realiseren is intensief contact en overleg nodig: met moederorganisaties, onderaannemers/ vrijgevestigden, verwijzers en inwoners. Dit contact heeft niet kunnen plaatsvinden als gevolg van Covid, waardoor Go! voor Jeugd geen besparing heeft kunnen realiseren. Hierdoor is er sprake geweest van een transformatieverlies. Dit verlies bij Go! voor Jeugd bedroeg voor de gemeente Kaag en Braassem € 200.000. Om deze extra kosten te dekken hebben wij de steunmaatregelen van het Rijk hiervoor ingezet.

De overige kosten zijn voornamelijk gemaakt om het werk vanuit de gemeentelijke organisatie door te kunnen laten gaan én op een veilige manier plaats te kunnen laten vinden. Ook zijn er kosten gemaakt om onze inwoners veilig te kunnen ontvangen en helpen bij burgerzaken en onze milieustraat. Verder zijn er organisatorische kosten gemaakt voor digitale bijeenkomsten met inwoners of voor de huur van grote ruimtes om fysieke bijeenkomsten veilig plaats te kunnen laten vinden. Tot slot is onze raad in staat gesteld om digitaal te kunnen vergaderen en zijn er kosten gemaakt voor aanschaf en ondersteuning om medewerkers thuis te kunnen laten werken.

Voorstel Bestemmingsreserve Covid

Zoals in bovenstaand overzicht is weergegeven, hebben wij in 2020 € 177.382 overgehouden van de extra steunpakketten die wij vanuit het Rijk hebben ontvangen. Omdat de aanvragen voor steun vanuit de samenleving naar verwachting vooral in 2021 zullen komen, wordt bij het vaststellen van deze jaarstukken voorgesteld een tijdelijke "Bestemmingsreserve Covid" te vormen.

Dotaties aan bestemmingsreserve:

Naast het bedrag dat in 2020 is overgebleven vanuit de door het Rijk ontvangen steun wordt voorgesteld de steunpakketten vanuit het Rijk en de uitgestelde opschalingskorting voor 2021 ook toe te voegen aan deze bestemmingsreserve. Op dit moment is voor 2021 aan steunpakketten van het Rijk een totaalbedrag van € 492.532 ontvangen.

Onttrekkingen aan bestemmingsreserve:

a. Regeling "Covid-19-steunpakket"

Ons college heeft op 9 februari 2021 de regeling "Covid-19-steunpakket" vastgesteld. Deze is bedoeld voor sociaal maatschappelijke organisaties uit Kaag en Braassem. Vanuit de ontvangen rijksmiddelen heeft ons college hiervoor maximaal € 166.000 gelabeld. Op dit moment is voor een totaalbedrag van € 38.000 aan steun aangevraagd. De aanvragen zijn op dit moment in behandeling. Overwogen wordt de regeling ook voor 2021 open te stellen, waardoor er in de loop van het jaar mogelijk nog meer aanspraak op deze regeling wordt gedaan.

b. Bijdrage MKB- Boost your owm business online

Op 13 april 2021 heeft ons college besloten een bijdrage te leveren aan MKB deal Rijnstreek. Dit programma voor het MKB is direct ontstaan vanuit de situatie voor vele MKB'ers door corona. Het doel is de MKB'ers in Kaag en Braassem (en de Rijnstreek) de komende drie jaar een boost te geven als het gaat om bewustwording, kennis, vaardigheden en netwerkvorming op het gebied van digitalisering en digitaal ondernemen.

Ons college heeft besloten de bijdrage hieraan voor een deel te dekken uit het budget voor economische activiteiten en voor een deel uit de coronagelden, oftewel de nog in te stellen Bestemmingsreserve Covid. Het gaat hier om een eenmalige onttrekking van € 7.500

c. Verkiezingen 2021

Verder zijn ook in 2021 extra kosten worden gemaakt in verband met een veilige organisatie van de Tweede Kamerverkiezingen. Op basis van de huidige inzichten bedragen deze extra kosten in 2021 naar verwachting ruim € 62.000.

d. Overige aanvragen voor steun en extra lasten verbonden partijen

Op dit moment zitten we midden in de derde golf en is de piek nog niet bereikt. De beperkende maatregelen zijn nog vol van kracht, waardoor wij het verstandig achten om de vrijgemaakte middelen beschikbaar te houden voor steun aan verenigingen en maatschappelijke organisaties die dit als gevolg van de maatregelen nodig hebben. Wij zullen u via de Voortgangsmonitor 2021 hierover op de hoogte houden.

Tozo-regeling - doeluitkering

Vanuit het Rijk zijn verschillende regelingen voor ondernemers in het leven geroepen. We noemen hier de NOW-regeling en de TVL-regeling. Vele ondernemers in onze gemeente kunnen gebruik maken van (één van) deze beide regelingen. Deze regelingen worden niet uitgevoerd door de gemeente, maar door het UWV respectievelijk de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Regelingen waarvan de uitvoering wél bij de gemeente ligt zijn de Tozo-regeling en de TONK (Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten). De TONK is pas in 2021 ingegaan en maakt in 2020 daarom geen deel uit van onze verantwoording.

De Tijdelijke overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (Tozo-regeling) is gebaseerd op de Bbz (Besluit Bijstandverlening zelfstandigen) en wordt voor ons -net als de reguliere Wet Bbz- uitgevoerd door de gemeente Alphen aan den Rijn. In onderstaand overzicht is weergegeven welke kosten wij in 2020 hebben gemaakt voor de uitvoering van de regeling en welke baten wij werkelijk hebben ontvangen / kunnen vorderen. Te veel ontvangen voorschotten zijn hieronder niet weergegeven, omdat deze weer teruggevorderd worden door het Rijk.

Werkelijke lasten en baten mbt uitvoering TOZO regeling		lasten TOZO	baten TOZO
MAG345 Leven / Ondersteuning / Wett	DVO Alphen TOZO	€ 349.250	
MAG345 Leven / Ondersteuning / Wett	BBZ tijdelijke voorziening	2.608.316	
MAG345 Leven / Ondersteuning / Wett	Terugvordering levensonderhoud vanuit TOZO		-66.824
MAG345 Leven / Ondersteuning / Wett	BBZ krediet tijdelijke voorziening	301.704	
MAG345 Leven / Ondersteuning / Wett	TOZO uitkeringen		-3.186.589
MAG345 Leven / Ondersteuning / Wett	Ontvangen aflossing BBZ		-5.636
MAG345 Leven / Ondersteuning / Wett	Ontvangen rente BBZ		-221
		€ 3.259.270	-€ 3.259.270

Extra kosten verbonden partijen

Als gevolg van corona hebben ook verschillende verbonden partijen in hun tussentijdse rapportages of conceptjaarstukken melding gemaakt van extra kosten.

Voor een deel worden onze verbonden partijen hier rechtstreeks door het Rijk gecompenseerd, bijvoorbeeld de **RDOG** en de **Veiligheidsregio**.

De Tweesprong heeft veel nadeel ondervonden van de maatregelen. Het zwembad is gesloten en de sportzalen konden niet worden verhuurd. Ter compensatie van de kwijtschelding van de huur van de sportaccommodaties hebben wij een doeluitkering van het Rijk ontvangen. In 2020 bedroeg deze doeluitkering afgerond € 146.000.

Zoals in de risicoparaagraaf van de begroting 2021 en in de jaarstukken is beschreven, heeft De Tweesprong -los van corona- de afgelopen jaren te maken gehad met toenemende kosten en dalende inkomsten. Ondanks deze tendens en de negatieve gevolgen van Corona, is dankzij diverse subsidieregelingen voor De Tweesprong, zoals de NOW en de TVL het verwachte exploitatietekort beperkt gebleven tot afgerond € 23.000.

De extra lasten die **BVO Rijn en Braassem** bij ons in rekening heeft gebracht zijn wel ten laste gekomen van de extra beschikbaar gestelde coronagelden en opgenomen onder de ICT-lasten in het bovenstaande overzicht.

Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht & handhaving

In januari 2021 is een aanvraag ingediend bij het ministerie van Justitie en Veiligheid voor de toekenning van een bijdrage voor de extra inzet Toezicht en Handhaving als gevolg van de door het Rijk opgelegde coronamaatregelen. In april 2021 hebben wij een beschikking ontvangen waarbij een voorschot is toegekend van maximaal ruim € 106.000 voor de periode 15-12-2020 t/m juni 30-6-2021. De verantwoording over de kosten in deze periode vindt plaats via de SiSa-verantwoording (Single information Single audit) in de jaarstukken van 2021.